

Scenariusz III

Propozycja lekcji wychowawczej / lekcji wybranego przedmiotu

E-wolontariat w praktyce – pomagamy organizacjom społecznym w zespołach

Zajęcia: 90 minut (2 godziny lekcyjne, z minimum tygodniową przerwą)

Poziom nauczania: szkoła średnia

Forma zajęć: praca w grupach, dyskusja, praktyczne zajęcia z wykorzystaniem wybranych serwisów internetowych

Cele dydaktyczne – po zakończeniu zajęć uczeń:

- będzie rozumiał, na czym polega e-wolontariat;
- będzie skutecznie rozwiązywał problem, współpracując w niewielkiej grupie;
- nabędzie umiejętność wykorzystywania wybranych narzędzi do angażowania się w sprawy społeczne i dzielenia czasem lub kompetencjami;
- podniesie swoją samoocenę dzięki wspieraniu innych.

Przebieg zajęć:

Lekcja 1

Wprowadzenie | 10 min

Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat tego, czym jest e-wolontariat, kim są e-wolontariusze. Obie strony wspominają niektóre projekty angażujące w zadania e-wolontariackie, przykładowo [BOINC](#) – Otwarta Infrastruktura Przetwarzania Rozproszony Berkeley, [Naprawmyto.pl](#), [Telefon Pogadania](#) czy [Wikipedię](#). Na tym etapie uczniowie mają się zainspirować, więc nie muszą być to strictly projekty adresowane do dzieci czy młodzieży. Grupa zastanawia się wspólnie, kto korzysta na inicjatywach angażujących ludzi online w sprawy społeczne i czy sami uczniowie bywają beneficjentami tego typu przedsięwzięć.

Część główna | 30 min

1. Wybór projektu do realizacji przez grupy uczniów

Nauczyciel podsumowuje projekty, które zostały wspomniane w części wprowadzającej lekcji, i podaje inne przykłady inicjatyw angażujących e-wolontariacko, w które uczniowie będą mogli się włączyć.

2. Realizacja e-wolontariatu (w klasie w pracowni informatycznej lub w małych grupach poza lekcjami – do decyzji nauczyciela)

Praca w podgrupach

Uczniowie dzielą się na trzyosobowe grupy. W trakcie kilkuminutowej rozmowy ustalają, w który projekt chcieliby się zaangażować. Następnie na forum przedstawiają i uzasadniają swój wybór.

Udają się na stronę internetową wybranego przez siebie projektu i ustalają, co konkretnie mają zamiar wykonać – np. stworzyć hasło do Wikipedii czy pomóc w adopcji wybranego zwierzaka. Tworzą szczegółowy plan działania. Jeśli ich zadanie wymaga uprzednich przygotowań – dzielą się rolami i wykonują prace przygotowawcze, np. piszą e-maila do pobliskiego schroniska, proponując pomoc, oraz proszą o informacje o dalszym możliwym przebiegu współpracy.

W projektach, w które można się zaangażować „z marszu”, bez konieczności wykonywania wielu czynności wstępnych, mogą od razu przystąpić do pracy. Przykładowo – jeśli grupa dobrze posługująca się językiem angielskim decyduje się na przetłumaczenie filmu z serwisu TED Talks – może obejrzeć wybrane filmy, dokonać ostatecznego wyboru jednego z nich, zgłębić kwestie techniczne potrzebne do tworzenia napisów (na platformie udostępniono przeznaczone do tego intuicyjne narzędzie wraz z instrukcją obsługi), a następnie zająć się tłumaczeniem – dzieląc film na fragmenty dla poszczególnych członków grupy lub pracując wspólnie.

Każda z grup dzieli się na forum informacją, jakim projektem e-wolontariackim zajmie się w nadchodzącym tygodniu. Nauczyciel zbiera i spisuje ustalenia uczniów, udzielając im ewentualnych wskazówek do dalszej pracy.

Przykładowe projekty angażujące e-wolontariuszy, w które można włączyć się zespołowo:

Hybrydowe:

- Pomoc w znalezieniu domu dla bezdomnego zwierzaka – realizując ten projekt, można skontaktować się z pobliskim schroniskiem i zaproponować pomoc w akcji szukania domu dla wybranego kota czy psa. Wiele schronisk zaprasza osoby z zewnątrz do współtworzenia swoistego portfolio zwierząt – wykonania sesji fotograficznej i stworzenia zachęcającego opisu przedstawiającego zwierzę, jego historię, stan zdrowia, osobowość i zwyczaje – a następnie do jak najszerszego rozpropagowania akcji w sieci i nie tylko (ulotki, plakaty).
- Uzupelnienie [Otwartych Zabytków](#) o zabytkowy obiekt z okolicy szkoły lub miejsca zamieszkania uczniów.

Stricte online:

- Tłumaczenie [TED Talks](#). Jest to propozycja dla uczniów bardzo dobrze posługujących się językiem obcym (angielskim, ale nie tylko) – przetłumaczenie interesującego ich krótkiego filmu i zrobienie napisów w języku ojczystym.
- [Wikipedia](#) lub strona Wiki – propozycja wymagająca pogłębionych przygotowań! Zadanie będzie polegało na stworzeniu hasła, którego w internetowej encyklopedii jeszcze nie ma, lub na rozwinięciu już istniejącego. Najbardziej angażująca będzie oczywiście praca nad tematem, który bezpośrednio dotyczy uczniów albo ich najbliższego otoczenia – np. hasło dotyczące patrona szkoły (jeśli się z nim identyfikują, o co warto ich zapytać), popularnej postaci z ich

miejsowości czy nieco bardziej rozrywkowo – drzewa genealogicznego bohatera ich ulubionej gry. Zajrzyjcie też na: [Jak napisać hasło w Wikipedii – instrukcja](#).

→ Wybrane w porozumieniu z nauczycielem zadania z portalu [TuDu](#). TuDu zostało stworzone z myślą o delegowaniu e-wolontariuszom mikrozadań. Niektóre z nich mogą okazać się zbyt mało wymagające na projekt dla grupy uczniów (zdarzają się zadania krótkie i polegające na wykonaniu jednej konkretnej czynności), dlatego warto się upewnić, czego obecnie potrzebują aktywne na portalu organizacje społeczne i uzgodnić z uczniami, czym dokładnie się zajmą, tak by podołali i jednocześnie czuli, że to dla nich wyzwanie. Ważne, by na koniec nauczyciel sprawdził, czy propozycja uczniów zawiera ich autorski wkład i jest pozbawiona błędów.

Podsumowanie i zakończenie | 5 min

Nauczyciel zwięźle podsumowuje lekcję, przypominając najbardziej istotne założenia dotyczące e-wolontariatu i zachęcając uczniów do realizacji wybranych zadań.

Lekcja 2

Wprowadzenie | 5 min

Nauczyciel prosi o przypomnienie, na czym polegają założenia e-wolontariatu.

Część główna | 35 min

Uczniowie poświęcają jeszcze 15–20 minut na ewentualne dokończenie zadań w podgrupach oraz na przygotowanie krótkiej prezentacji efektów swojej pracy jako e-wolontariusze. Ważne, by poza pokazaniem czy opowiedzeniem o przebiegu współpracy i jej konkretnych rezultatach każda grupa podzieliła się swoimi wrażeniami, tym, co jej się podobało, co dało satysfakcję, a co chciałaby poprawić czy wyeliminować w przyszłości. Nauczyciel zachęca wszystkich uczniów do zadawania pytań i dzielenia się wrażeniami.

Podsumowanie i zakończenie | 5 min

Na koniec uczniowie wklejają karteczki na wspólną tablicę „Nasz e-wolontariat”. Piszą na nich nazwę projektu, w który się zaangażowali, i jedno słowo podsumowania.

Nauczyciel może skomentować efekty pracy od siebie i krótko podsumować projekt.

Propozycja ankiety na zakończenie – na następnej stronie.

Ankieta została opracowana przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i zmodyfikowana na potrzeby e-wolontariatu.

Indywidualna karta pracy e-wolontariusza/-ki

1. Na czym polegał mój e-wolontariat?

.....
.....
.....

2. Kiedy i gdzie się odbywał? Podaj adres internetowy projektu lub akcji.

.....

3. Co mi się podobało w tym projekcie e-wolontariackim?

.....
.....
.....

4. Co mi się nie podobało?

.....
.....
.....

5. Jakie umiejętności rozwinąłem/-ęłam?

.....
.....

6. Jakie zawody, zajęcia poznałem/-am bliżej?

.....
.....

7. Co mnie zaskoczyło w tym projekcie e-wolontariackim, czego nie wiedziałem/-am o tym obszarze działalności społecznej?

.....
.....
.....

8. Czy chciałbym/-abym robić coś podobnego w przyszłości?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Nie wiem
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

Inny wariant realizacji e-wolontariatu w podgrupach to **udział w projekcie przygotowanym specjalnie dla danej grupy uczniów**. Wymaga więcej czasu zarówno od uczniów, jak i nauczyciela, ale może też nieść z sobą znacznie więcej satysfakcji i pomóc lepiej realizować cele dydaktyczne.

Jeśli udało wam się zdiagnozować obszary, w które wasi uczniowie chętnie się angażują, lub macie partnerską organizację czy instytucję, którą wspieraliście dotychczas wolontariacko w tradycyjnej formie, warto pomyśleć, jak można do tej współpracy płynnie wprowadzić elementy pomagania przez internet. Wasi uczniowie niekoniecznie muszą np. szukać schronisk angażujących e-wolontariuszy, żeby pomóc promować adopcje online – możecie skontaktować się z najbliższą placówką opiekującą się bezdomnymi zwierzętami i wspólnie wypracować, a następnie przeprowadzić akcję poszukiwania domów przez internet. Młodzież z pewnością bardziej się zaangażuje na rzecz konkretnego pobliskiego schroniska i psa, którego mogą odwiedzić po lekcjach.

Możecie też skoncentrować się na własnym środowisku szkolnym i zorganizować z uczniami np. akcję promowania szkoły wśród przyszłych kandydatów.

Mogą chociażby nagrać krótki film pokazujący życie szkoły ich oczami czy przeprowadzić wywiady z malowniczymi postaciami ze środowiska, które ich zdaniem wzbudzą sympatię i zaufanie młodszych kolegów. Autorskie materiały uczniów zamieszczone na stronie internetowej czy w mediach społecznościowych to potencjalnie realne wsparcie dla szkoły w procesie rekrutacji.

Poszukując wartościowych projektów, warto też **skontaktować się z lokalnym centrum wolontariatu**. Centra coraz częściej uwzględniają w swojej ofercie e-wolontariat.